

Εισαγωγή

Η χαμούρα και τα χάμουρα είναι δυο λέξεις που διαφέρουν στον τονισμό, στο γένος, την προέλευση και την σημασία.

Μια γυναίκα δεν θέλει να την πουν χαμούρα, ούτε να της βάλλουν χάμουρα. Αντιθέτως υπάρχουν άνδρες που θέλουν να βάλλουν χάμουρα σε μια χαμούρα, αλλά λίγοι το καταφέρνουν.

Μέρος 1^ο : η χαμούρα

Σημασία:

Η γυναίκα που **χαμουρεύεται** χαρακτηρίζεται ως **χαμούρα**. Λέξις υβριστική.

χαμούρα — **χαμούρης**= άτομο εξευτελισμένο.

Από το **χαμούρι**,

το γαϊδούρι, όπου κάθιζαν ανάποδα και διαπόμπευαν παλιά τα άτομα που είχαν διαπράξει σοβαρά σφάλματα ήθους.²¹⁶

Το περιγραφόμενο αληθές, ο συσχετισμός **γαϊδούρι** με το **χαμούρι** τελείως **ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟΣ**. Ο ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ 216 διαφωνεί με τον εαυτό του. Στα αλλά μέρη λήμματα του λεξικού του είναι σωστός.

ΔΕΝ υπάρχει σχέση με την διαπόμπευση.

Το ζύμωμα, γίνεται στη **μάκτρα** και το ρήμα είναι **μασσω** από όπου και η **μάζα**.

Από το **μάζα** προέρχεται το Γαλλικό ρήμα **masser** μαλάσσω και τα ουσιαστικά **masseur**, **masseuse**, **massage** : μαλάκτης μαλάκτρια μάλαξις. Η μάλαξις έχει θεραπευτικό, χαλαρωτικό και ερωτικό χαρακτήρα. Είναι περιποίηση, και σαν τέτοια δεν έχει σχέση με την διαπόμπευση.

Ρωμαίοι μαλάκται επί το έργον

μάσσω, Αττ. μάττω, μέλ. μάξω, αόρ. α' ἔμαξα, παρακ. μέμᾶχα — Παθ. αόρ. β' ἐμάγην, παρακ. μέμαγμα (από ΝΜΑΓ, απ' όπου μάγ-σω), Ι. κυρίως, πιάνω, αγγίζω, σε κείμενα των Μεσαιωνικών χρόνων, σε Ανθ. ΙΙ. εργάζομαι με τα χέρια, ζυμώνω ζύμη για τηγανίτα, Λατ. pinso, σε κείμενα Μεσαιωνικών χρόνων, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· μεταφ., μάττειν ἐπινοίας, σε Αριστοφ. — Παθ., **μᾶζα** ὑπ' ἑμοῦ μεμαγμένη, στον ίδ.· σίτος μεμαγμένος, ζύμη που έχει ήδη ζυμωθεί, σε Θουκ.

χαμούρεμα= τό ερωτικό πασπάτεμα, μάλαγμα, τρίψιμο ανάμεσα σε δύο άτομα. Ἄπό τό ζυμωμα του χαμουριοῦ (ἀπό το τουρκ. hamur = ζυμάρι[1]) στή φουρνάρικη γλώσσα.²¹⁶

ΚΑΛΟΓΕΡΟΣ ΤΟΥ ΑΓ. ΟΡΟΥΣ ΧΑΜΟΥΡΕΥΩΝ (ΖΥΜΩΝΩΝ)

[ΠΗΓΗ](#)

Χαμουρεμένη ή χαμουριασμένη χαρακτηρισμός γυναίκας ή βρισιά που αποτελείται σε γυναίκα χαρακτηρίζοντας την πολυμαλαγμένη από άντρες ή διαπομπευμένη²¹⁶

χαμουρεύομαι= μαλάζομαι ερωτικά με άλλο άτομο.²¹⁶

Εγκυκλοπαιδικά

Το επιρρημα **χάμω** = κάτω, επι του εδάφους από το αρχαίο **χαμαί** έχει πάντοτε σχέση με την υποτίμηση. Το αναλύω εκτενέστατα στο υπογλώσσιο #81 [ΥΨΟΣ](#)

Πχ. Χαμαιτυπείο, χαμαιτύπη, η αρχ χαμεύνη = στρωματσάδα, χαμερπής, χαμαίζηλος

Ετυμολογία

Χαμουρεύω

1. Μαλάσσω τις ερωτογενείς περιοχές γυναίκας (από το τουρκ. hamur = ζυμάρι_[1]).
2. Πιθανόν όμως και από το επίσης τουρκικό **camur** = λάσπη, βρωμιά (πρφ τσαμούρ) . Πβλ. βρωμοθήλυκο, βρωμογυναίκα. Με βάση μια τέτοια έκδοση η σχέση με την διαπομπευση είναι εμφανής . Πβλ .το πεταγμα λασπης κατά την διαπομπευση, η λασπολογία κλπ.
3. Πιθανον επίσης να προέρχεται από το Λατινικο **camur** a, um, καμπύλο προς τα μέσα camura cornua VIRG. G. 3, 55,καμπύλα κερατα ; camuri arcus καμπύλη αψίς PRUD. Peri. 12, 53, νοûtes| |ονομαστικη ενικού του camur στον Ισιδωρο. 12, 1, 35. Dictionnaire Gaffiot latin-français (1934) p. 251

Πβλ. Φραση

Ψηλή γυναίκα , καμαρωτό γαμήσι.

[η] Ψηλή γυναίκα [κάνει] καμαρωτό γαμήσι. Δηλ. αναγκάζεται να σκύβει.

Η καμπύλη επιφάνεια λεγεται **τρούλος** η **βούτα** αναλογα με την δεσπόζουσα πλευρά της πχ. Ο τρούλος της εκκλησίας αλλά η βούτα του νεροχύτη.

Ο τρούλος από το λατινικο

trulla, æ, f. (trua: νεροχύτης , γαλλ.évier),

Τούρλες ή τρούλες

ΔΟΧΕΙΟΝ ΝΥΚΤΟΣ

ή ΚΑΘΟΙΚΙ

ΞΑΦΡΙΣΤΗΡΙ

ECUMOIRE

SPARTACUS

trulla ROMANA

Ένα ξαφριστήρι ecumoire ,ένα αγγείο για κρασί:Βλ. SPARTACUS, είδος κουζίνας σαν φουφού, η σπάτουλα, ένα κύπελλο και δοχείο νυκτός ή καθοίκι ονομαζονταν trulla.

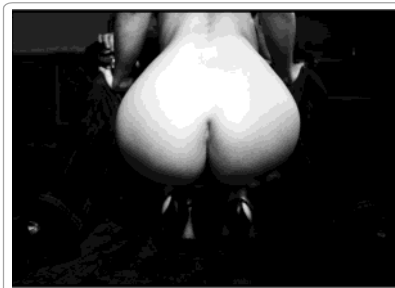
Τρούλος εκκλησίας αθηναϊκού τύπου

Ο διασημότερος τρούλος : της Αγιας Σοφίας

Η **Πενθέκτη** Οικουμενική Σύνοδος συνεκλήθη το 692 στην Κωνσταντινούπολη από τον αυτοκράτορα Ιουστινιανό Β', ο οποίος επευφημήθη από τη σύνοδο ως «αρχιερέας βασιλιάς». Είναι γνωστή επίσης ως η **Εν Τρούλω Σύνοδος**, γιατί συνεκλήθη στην ειδική αίθουσα που έφερε θολωτή στέγη καλούμενη «αίθουσα Τρούλου», στο Ιερό Παλάτι.

Στη νεοελληνική και **τούρλος** (εκ λατινικής trulla με αντιμετάθεση), απ' όπου και το ρημα **τουρλώνω** που σημαίνει προβάλλω σκοπιμώς κάποιο μέρος του σώματος [1] η προβαλλεται αφ'εαυτού[2]. Η τουρλωμένη κοιλιά είναι και η πρησμένη από την πείνα.βλ. ποιηση [1](#)

1

2

και η **τούρλα** (είναι η βούτα, ο νεροχύτης, η λάντζα, λόγω ημισφαιρικού σχηματός) . Κατά συνεκδοχην εκ του εργαλείου ονομάζεται έτσι και η εργασία: λάντζα ο νεροχύτης αλλά και το πλύσιμο των πιάτων. Η τούρλα είναι και η πλύση, η μπουγάδα, που γίνονταν συνήθως το Σαββάτο. Κάθε διακοπή ή αιφνίδιο γεγονός που γινόταν στην διάρκεια τη πλύσης, **στην τούρλα του Σαββάτου**, ήταν ενοχλητικό.

Μέρος 2^{ον} : τα χάμουρα

Χάμουρα

Τα αρχήνια, τα γκέμια, ο χαλινός, το χαλινάρι, ο ρυτήρ, τα ρυτά, ρέτινα (βυζ.).
ένα σύνολο ιμάντων και εξαρτημάτων από τα οποία ένα άλογο ή άλλο ζώο έλξης είναι στερεωμένο σε
ένα καρρο, αρμα, άροτρο, κλπ, και ελέγχεται από τον οδηγό του.

Ετυμολογία

χάμουρα «σαγή για την ίππευση αλόγου»

Από το ρουμ. **hamuri**, είναι ο πληθυντικός του **ham** «σαγή αλόγου».

Επειδή ουδεις τα χρησιμοποιει στον ενικο, τό «**χάμουρι**» (που θεωρήθηκε ουδ. ενικού), έγιναν
χάμουρια και με αποβολή του ιωτα **χάμουρα**.

Ομοηχα

άνιάω, [άν] γ' ενικ. παρατ. ήνια* : αισθανονταν ανία, βαριότανε.

Ψιλούται ενώ το **ήνια**:χαλινάρια δασύνεται.

Ξενόγλωσσα

Λατινικά frenum, retinaculum < retineo : συγκρατώ σταματώ > βυζ. Ρέτινα ή ρέτενα. (Κυριαζης)

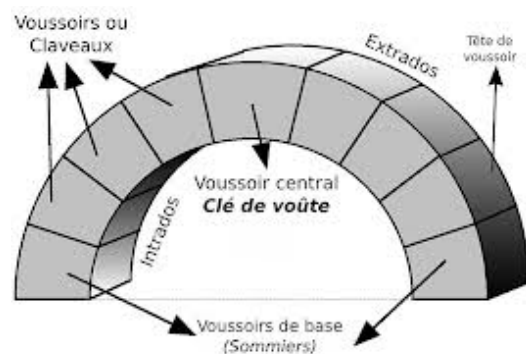
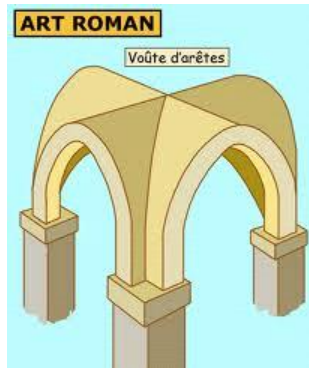
Ιταλικά briglia, freno > φρένο: η αρχαία πέδη^[2]

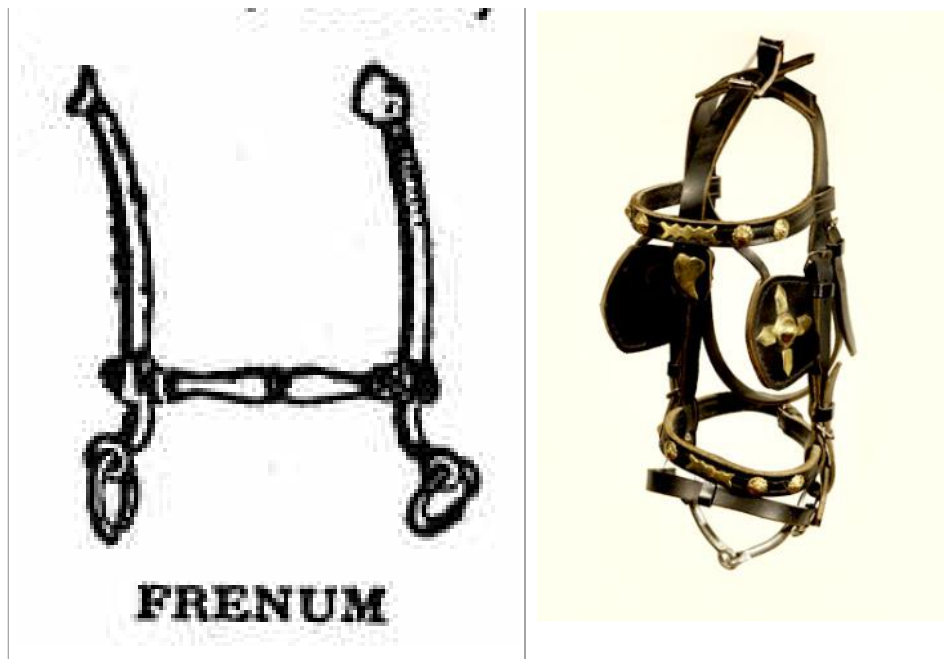
Αγγλικά bit, curb, bridle, gag bit ηνια

Γαλλικά rênes

Τουρκικά gem (πρφ.:γκεμ) > τα γκέμια

Εικόνες:

Φράσεις:

Αχαλίνωτες επιθυμιες

Ανευ χαλινού, ασυγκρατητες.

Εφ'ήνία

προς τα αριστερά (Πλούταρχος)

Εντολη για ιππεις, τα χαλιναρια τα κρατουσαν με το αριστερο.

Αναλογη για τους πεζους «επ'ασπίδα»

ήνίας χαλάω

αφήνω χαλαρά τα ηνία, σε Πλάτωνα.

τὰς ήνίας παραδοῦναί τινι

Παραδίδω σε καποιον την ηγεσια, την πρωτια. Πχ. Τα ηνία του κρατους

Από ρυτήρος

Με ταχυτητα.

άμαξα από ρυτήρος ελαύνουσα ολίγου δειν εφόνευε τεσσαρακοντούτην γέροντα

Εκ της εφημερίδος "Η Εστία της Διζιλάνδης": 1910

χαλινόν οὐκ ἐπίσταται φέρειν

Δεν ξερει να φερει το χαλινάρι (Αισχύλος).

Πβλ. Το νεωτερο «του Ελληνος ο τραχηλος ζυγον δεν υποφερει».

Παράγωγα:

Χαλινωτήριον

Στρ. ορολογία: όργανο ανάσχεσης ή απορρόφησης τής οπισθοδρόμησης τών πυροβόλων.

Χαλιναγωγώ

χαλιναγωγώ -ούμαι : συγκρατώ, περιορίζω κτ. μέσα σε ορισμένα όρια: χαλιναγωγώ τα πάθη /

τις ορμές μου.

Ο άκριτος ενθουσιασμός του πρέπει να καθοδηγηθεί και να χαλιναγωγηθεί.

Πρέπει να χαλιναγωγήσεις τη γλώσσα σου, να είσαι συγκρατημένος στα λόγια σου.

Ο πληθωρισμός πρέπει να χαλιναγωγηθεί.

[λόγ. < ελνστ. χαλιναγωγῶ]

Αχαλίνωτος

Κυριολ. Αυτός που τρεχει χωρίς χαλινάρι. Μετφ. Αυτός που δεν μπορεί να ελεγχχθει, ο ασυδοτος.

Δυσήνιος

Αυτός που δύσκολα χαλιναγωγείται, ο ατίθασος.

[δυσ+ηνία]

Ηνιοχος

Αυτός που κρατά τα χαλινάρια, αρματηλάτης, αντίθ. προς το παραιβάτης (ο οποίος ήταν ο πολεμιστής στο πλευρό του ηνιόχου), σε Ομήρο Ιλ.

2. γενικά, οδηγός άρματος, όπως στους αγώνες, σε Πίνδαρο., Αττικούς· σε Θέογνι, ιππέας.

3. μεταφορ., οδηγός, αρχηγός, κυβερνήτης, σε Πίνδαρο και Αριστοφάνη.

Εικονα

Ο Ηνίοχος. Το χάλκινο άγαλμα βρέθηκε στους Δελφούς και αρχικά αποτελούσε μέρος ενός μεγαλύτερου συγκροτήματος. Είχε αφιερωθεί στον Απόλλωνα από τον Πολύζαλο, τον τύραννο της Γέλας, το 478 π.Χ., μετά την νίκη του στις αρματοδρομίες στους Πυθικούς αγώνες.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[1]

ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ ΣΤΙΧΟΜΥΘΙΑ

Λογ. Άξον δὴ κάμοι πλακούντα, τόν καί μάκαρες ποθέουσιν.

Άνατ. (πρός τόν ξενοδόχον) Μισέ Μπαστιά, μισέ Μπαστιά, έλα, έλα Λογιώτατο μακαρόνια τέλει.

Λογ. Ούχι, αλλά πλακούντα καί δὴ εἶρηκα τόν καί μάκαρες ...

Άνατ. Ἰστέ μακαρόνια για έσύ καμήλα είσαι νά φᾶς **χαμούρι*** ; άνταμ, ντέν τρώς ντολμά σαν τό γρότο μου, κιοφτέ σάν το παπούτζι μου, μόνο μακαρόνια υρεψες ;

Λογ. Ούκ έγνωκας.

Άνατ. Έγνωκας, μέγνωκας, ντέν έχει, άρτίκ έσύ καλό φαί ποιό είναι ντέν ξέρει. ⁹³⁹⁸

Δημ. Βυζάντιος , «ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ»

*) ζυμάρι. Οι ανατολίτες δεν έχουν σε μεγάλη εκτίμηση τα ζυμαρικά .

[2]

Πέδη

Άλλος τροπος για να σταματησεις μονιμα ενα υποζύγιο εναι να του βάλεις πέδη το πεδούκλι της δημοτικης.

πέδη, ή (από το πέζα* το ποδι)· Ι. ποδοπέδη, Λατ. pedica, compes, κυρίως στον πληθ., ποδοπέδες, αλυσίδες, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· πεδέων (Ιων.) ζευγος, ζευγάρι δεσμών, σε Ηρόδ.· μεταφ., πέδαι άχάλκευτοι, δεσμά από σίδηρο, λέγεται για το ένδυμα μέσα στο οποίο μπερδεύτηκε ο Αγαμέμνονας, σε Αισχύλ. ΙΙ. τρόπος εξημέρωσης του αλόγου, σε Ξεν. Από την πέδη και το πέδιλο, ο ορθοπεδικός, τροχοπέδη,.

Πεδησις λεγεται στην καθαρευουσιανικη ορολογια το φρεναρισμα ητοι η μείωση της ταχύτητας ενός οχήματος από τον οδηγό του. Όμως η πεδη των αρχαιων διαφέρει ριζικα από το freno των Ρωμαιων.

*. μεταφ., η άκρη ή το τέλος ενός σώματος, πέζη ἔπι πρώτη, στο μακρινό τέλος, σε Ομήρ. Ιλ. 2. το άκρο ή σύνορο, το τελείωμα οποιουδήποτε πράγματος, λέγεται για ένδυμα. Από εδώ το πεζός, το πεζικον [ενν. στρατευμα], το πεζοδρομιον ΦΡ πεζουρα και καβαλαρία δηλ. πεζικο και ιπτικο.

Ποίηση

1

Έχω τρύπα στο βρακί,
λίγδα στην καπότα μου,
έχω ψείρα σαν κουκί
και βρομούν τα χνότα μου.
Έχω νοήματα σοφά!
Σ' αγιονορίτικο σοφά
στα λάδια και στα πάχη κολύμπησα,
μα πάντα μένει
άδεια η κοιλιά και **τουρλωμένη**
— ανεμογκάστρι θα 'χει!

Κώστας Βάρναλης - Ο Τρελός

Βιβλιογραφια

216

Συγγραφέας: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ

Τίτλος: ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΠΙΑΤΣΑΣ - ΑΡΓΚΟ

Εκδότης: ΚΑΚΤΟΣ

Έτος:1999

9398

Τίτλος: Βαβυλωνία

Συγγραφέας: Δ. Βυζάντιος

Εκδότης:Μ. Σαλίβερος

Έτος:Αγνωστο

Copyright© 2014 by Aris Stougiannidis AENAON - ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΑ **130**